

Nr. 8(96)

Bazūne

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2019. gada 5. augusts

DARBS UN SVĒTKI VIENUVIET

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Mūsu bibliotēkā kā jebkurā citā «dzīvā» organizācijā ir notikušas vairākas izmaiņas. Daļa no tām skāra bibliotēkas personālu. Ir notikušas pārmaiņas Jelgavas filiālbibliotēkā, kur darbu ir uzsākusi vecākā bibliotekāre Iveta Skapste, savukārt bibliotēkā Rīgā kolektīvs papildināts ar divām jaunām bibliotekārēm Līgu Daudzvardi un Sigitu Iršu. Novēlam viņām ražīgu darbu un inovatīvas idejas bibliotēkas pakalpojumu sniegšanā.

Augustā bibliotēka plāno vairākas aktivitātes. Tā piemēram, **6. augustā** bibliotēka piedalīsies Latvijas Neredzīgo biedrības (LNB) rīkotajā informatīvajā kampaņā «Saredzi iespējas», kas tiks organizēta SIF finansētā projekta «Informācijas tīkls» ietvaros. Projektā piedalīsies sadarbības organizācijas — Latvijas Neredzīgo Sporta savienība, Servisa suņu biedrība TEODORS, LNB rehabilitācijas centrs, Latvijas Neredzīgo bibliotēka, LNB tiftotehnikas nodaļa un žurnāls «Rosme». Kampaņas mērķis ir informēt plašāku sabiedrību par Biedrības un sadarbības organizāciju darbību un piedāvātajiem pakalpojumiem interaktīvā veidā, dodot iespēju cilvēkiem izmēģināt dažādas pielāgotās ierīces gan ikdienai, gan sportam un rokdarbīem.

Latvijas Neredzīgo bibliotēka šajā kampaņā vēlas informēt, ka tā nav bibliotēka tikai redzes invalīdiem, bet gan bibliotēka ikvienam. Pasākuma laikā ikvienam par to būs iespēja pārliecināties, jo bibliotēkas teltī būs šādas aktivitātes:

- informatīvo materiālu par bibliotēkas pakalpojumiem un mērķauditoriju kolekcija;
- grāmatu dažādos pielāgotos formātos izstāde;
- audiogrāmatu klausīšanās punkts;
- iespēja pašam rakstīt Braila rakstā;
- bērniem radoša darbnīca «Pašam sava grāmatzīme».

Interesenti uz vietas varēs pierēģistrēties un saņemt Lasītāju kartes, kā arī izbaudīt citus pārsteigumus.

Toties augusta beigās, **23. augustā**, mūsu bibliotēka piedalīsies Latvijas Nacionālās bibliotēkas sveikšanā tās simtajā jubilejā.

Augustā turpināsies arī Latvijas simtgades projekts «Klusie vēstures veidotāji», kas savu kulmināciju sasniegs **3. septembrī** Latvijas Nacionālās bibliotēkas Draugu telpā, kur atrodas Latvijas valsts simtgades informācijas centrs. Tāpēc aicinām ikvienu interesentu ieplānot šī pasākuma apmeklējumu, lai klātienē godinātu tos, kuri devuši lielu ieguldījumu Latvijas valsts un kopienas attīstībā.

PĀRMAIŅAS JELGAVAS FILIĀLĒ

Iveta Skapste

LNERB Jelgavas filiālbibliotēkas vecākā bibliotekāre

Jūnijā Jelgavas filiālbibliotēkā notika pārmaiņas — pelnītā atpūtā devās Dzintra Spalva, kas ilgu gadu bija bibliotēkas vadošais spēks. Tāpēc 22. jūnija pasākumā «Ieskaties vasarai acīs», kas notika sadarbojoties Latvijas Neredzīgo biedrības Jelgavas TO un Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Jelgavas filiālbibliotēkai, biedrības vadītāja Ilze Makarova-Makaronoka, biedri un lasītāji pateicās Dzintrai Spalvai par ieguldīto darbu, sirdsiltumu un atsaucību.

Jelgavas filiālbibliotēka tagad lasītājiem ir atvērta pirmdienās, otrdienās, ceturtdienās, piektdienās no plkst. 9.00 — 17.00, bet trešdienās no plkst. 11.00 — 19.00 un tās darbu vada vecākā bibliotekāre Iveta Skapste.

Galvenā prioritāte joprojām ir lasītāju apkalpošana un bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšana, kā arī aktualizēta e-pakalpojumu sniegšana un saņemšana, personalizēta un grupu e-prasmju apmācība,

sadarbība ar publiskajām bibliotēkām, Sociālās aprūpes centriem, mācību iestādēm-attīstības centriem. Plānoti arī lasīšanas veicināšanas pasākumi bērniem un dalība projektos, kas veicinātu dažādu vecuma lasītāju interesi.

Jūlijā Jelgavas filiālbibliotēka uzsākusi sadarbību ar Valsts sociālās aprūpes centra «Zemgale» filiāli «Jelgava». Sociālais aprūpes centrs saviem klientiem piedāvā interesantas aktivitātes un tematiskas informatīvi izglītojošas pēcpusdienas. Vairāki interesenti apmeklēja arī literāro pulciņu, kur tikšanās reizēs apskatīja autoru biogrāfijas, lasa to darbus, kā arī paši iemēģina spēkus savas daiļrades tapšanā. Par literāro noskaņojumu un lasīšanas veicināšanu, sadarbojoties ar aprūpes centra darbiniekiem, turpmāk rūpēsies arī Jelgavas filiālbibliotēka, piedāvājot no Neredzīgo bibliotēkas plašā krājuma klāsta grāmatas gan audioformātā, gan parastajā iespiestā rakstā. Tikšanās reizēs tiks apskatīti grāmatu jaunumi, notiks priekšlasīšana, kā arī, uz klausot klienta vēlmēs, izsniegta pielāgotā literatūra.

MĒS NO ZVAIGZNĒM ŅEMTI...

Ilona Laicāne

LNERB Balvu filiālbibliotēkas bibliotekāre

Lai uzlabotu savas prasmes un profesionālās iemaņas bibliotekāriem nepieciešams apmeklēt dažādus profesionālās pilnveides pasākumus. Balvu filiālbibliotēkas bibliotekāre regulāri piedalās Balvu Centrālās bibliotēkas rīkotajos semināros,

lekcijās, mācībuursos un pieredzes apmaiņas braucienos. Pēdējais izbraukuma seminārs «Sirds. Dvēsele. Gars. Dievs.» bija uz Lubānas novadu. Brauciena mērķis bija Bronislavas Martuževas «Dzejas klēts» apmeklējums un iepazīšanās ar viņas dzīvi un literāro devumu. Dzejniece aizgāja mūžībā 2012. gada februārī, atstājot deviņus dzejoļu krājumus, kuros vienkāršā valodā un ar vissvētāko mīlestību runājusi par

savu dzimteni un Latvijas vēstures notikumiem. Bronislava bija laikmeta leģenda un Triju Zvaigžņu ordeņa virsniece. Kā Nacionālās Pretošanās kustības dalībniece un atbalstītāja izcietusi sodu dažādās no-metnēs Sibīrijā. Viņa bija arī izcila folkloras teicēja ar skaistu balsi, muzikāli apdāvināta, spēlējusi cītaru un akordeonu. Šogad dzejniecei apritētu 95 gadi.

Pirms brauciena dalībniekiem bija dots uzdevums — atrast, un uz A4 formāta lapas ar roku vai datorrakstā uzrakstīt mīļāko/uzrunājošo B. Martuževas dzejoli.

Godīgi sakot, līdz tam brīdim par dzejnieci zināju maz, bet dzejolis bija jāsameklē. Lai atrastu to īsto, kurš mani uzrunātu, tika pāršķirstīti trīs dzejas krājumi. Dzejolis izdrukāts, vēl divas reizes pār-lasīts, jo domāju, ka pašai tas arī būs jālasa. Autobusā metodiķe Vita no visiem paņēma dzejoļus un aiznesa. Aizbraucot uz Lubānas Jaunajiem kapiem, kur atdusas dzejniece, katram no groza izlases kārtā bija jāpaņem rullīti salocīts dzejolis un, nedaudz sagatavojoties, jānolasa. Man nosacīti paveicās, jo izvilku savas sagatavotās dzejas rindas. Visi veiksmīgi tikām galā ar doto uzdevumu, bet no dažu kolēģu puses bija piebilde, ka «šo noteikti paši nebūtu izvēlējušies». Un ne jau tāpēc, ka slikts, bet vienkārši — neuzrunā. Jo lasīt dzeju nav viegli, vismaz man. Kā teicis Edvards Hiršs, amerikāņu dzejnieks un kritiķis, vairāku dzejas krājumu un dzejas teorijas grāmatu autors: «*Dzejas jēga nav tikai dzejolis. Tās ir arī attiecības starp dzejoli un lasītāju. Tā uzrunā lasītāju viens pret vienu.*».

Tāpēc iesaku katram ik pa laikam paņemt rokā dzejas grāmatu. Jo lasot tiek darbināta cilvēka iztēle, tiek rosināta domāšana, kas ne tikai padara cilvēku erudītāku un interesantāku, bet ļauj arī

kļūt prasmīgākam tajā, ko viņš dara — lai kas tas arī nebūtu.

Nobeigumā lasītājus gribu iepazīstināt ar B. Martuževas dzejoli «Saruna», kas kapsētā skanēja trīs reizes.

— *Pastāsti, vacīt, — kā uzrados es?
Bet nopietni saki!
— No zvaigznītes!*

— *Vai sētas vārtus pats atcēlu?
— Aiz pirts tevī purenēs pacēlu.
— Kā noprata tētis, ka dēls esmu viņam?
— No māmiņas svētajām asariņām.*

— *Bet māmuliņai mani pazīt bij grūti?
— Bij krekliņi viņai pašas šūti.
Un notika tā, kā cerēja, —
Tev vienīgi vienam tie derēja.*

— *Tu mānīes, vacīt!
Mums dārziņā sacīts...
No māmiņas vēdera es esot nācis,
Tur deviņus mēnešus audzis.*

— *Daudz tavas krustmātes zina!
Galveno aizmirsušas:
Zinību galvās sev dzina,
Gudrību izlējušas.*

— *Bet teica!
Man teica vēl vakardien!
Tā bērniņi attīstoties!*

— *Kuš, bērns!
Ja kāds nācis no vēdera vien,
Tad labāk tam atpakaļ doties.*

— *Bet vacīt! Kā varu vairs atpakaļ tikt?
— Vai mazums vēl vilku, uz zoba kam likt?
— Nu... nedusmo... stāsti — kā piedzimu es?
— Tu nolaidies, dēliņ, no zvaigznītes.*

INTERNETS UN REALITĀTE

Edijs Fuksis

Braila raksta nodaļas atbildīgais redaktors

Šobrīd mēs dzīvojam laikmetā, kad ir grūti atšķirt realitāti no virtuālās pasaules. Tehnoloģijas ir tik ļoti attīstījušās, ka sabiedrību spēj iebarot ar visdažādāko saturu, sākot ar izglītojošu saturu un beidzot ar falšām ziņām.

Neiztrūkst arī dažādi viltus paņēmieni, lai sasniegtu lielāku auditoriju, lai dabūtu sev lielāku sekotāju skaitu. Dažkārt tas notiek neapzināti, citkārt tā ir apzināta manipulācija.

Internets pēc savas būtības nav ne labs, ne slikts, tā ir kopiena, kur ir viss. Ne velti, salīdzinoši nesen, ir radies tāds jēdziens kā *medijpratība*, tā ir mācīšanās lietot interneta resursus, atšķirt patiesu informāciju no viltus ziņām, mācīties atšķirt mediju informāciju no vienkārša komentētāja.

Vēl viens jauns fenomens ir aprakstīts nesen iznākušajā grāmatā «Astotā nakts», kas iznākusi arī Braila rakstā.

Par grāmatu ir rakstīts tā: «Ģeniālais vācu psihotrilleru rakstnieks Sebastians Ficeks uzspriodina ierasto mieru ar gadsimta aktuālāko tēmu. Kad tehnoloģijas ir noderīgas, un kad tās kļūst par bīstamu ieroci, kas saindē cilvēka prātu? Lasot šo romānu, jāatceras palaikam ieelpot.»

«Astotajā augustā pulksten astoņos un astoņās minūtēs tiks izlozēts viens vārds. Šis cilvēks divpadsmit stundas atradīsies ārpus likuma. Jebkāda citos apstākļos sodāma rīcība no viņa puses un pret viņu netiks sodīta.»

Grāmatas pamatā ir notikumi, kas stāsta par to, ka virtuālajā vidē strauju popularitāti gūst anonīmi izveidota spēle, kas darbojas pēc linča tiesas principiem: ikviens ir tiesīgs izvirzīt kandidatūru — draugu, sāncensi, bijušo, ienaidnieku... Izraudzīto divpadsmit stundas jebkurš drīkst nesodīts nogalināt. Spēles organizatori apgalvo, ka darbojas ar valdības atļauju, un tam, kurš uzdrošinātos sadzīt pēdas kandidātam, sola desmit miljonus eiro...

Bens neko nenojauš par masu psihozi, ko sabiedrībā izraisījusi šī spēle. Līdz brīdim, kad televizora ekrānā ierauga savu attēlu... ar astotnieku uz pieres. Pats pret savu gribu viņš tiek ierauts cilvēku medībās.

«Astotā nakts» ir asinis stindzinošs psiholoģiskais trilleris, kas ikvienam liek uzdot jautājumu: vai es būtu gatavs nesodīts nogalināt par desmit miljoniem eiro?»

Šajā rakstā nevēlos atklāt visas detaļas par grāmatu, bet iesaku to izlasīt, jo gada nogalē būs diskusiju par šo grāmatu un tajā aprakstītajiem notikumiem.

(Turpinājums nākošā numurā.)

BAZŪNE

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.
Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Jaunieguvumi

Tālr. 67522131

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.